

تورکیا، په‌که‌که و خه‌باتی چه‌کداری

نه‌مچه‌د شاکه‌نی

ده‌له‌ته داگیرکاره‌کانی کوردستان، چ به شیوه و قه‌واره و بیچمه‌کونه میژووویه‌کانیانه‌وه و چ به‌م سیمایه‌ی ئیستایشیانه‌وه، به دریژایی میژوو و بیره‌وه‌ری و هه‌ر له دیرزه‌مانه‌وه، هه‌میشه‌سه‌یری گه‌لی کوردیان وه‌ک خه‌لکیکی سه‌ربه‌گۆبه‌ن و ئازاوه‌گیڤ و کیشه‌سازکه‌ر (Troublemaker) کردوو و ده‌که‌ن. تورک، تاکه‌تاکه‌یه‌کی وه‌ک ئیسماعیل بیشکچی لی ده‌رچیٔ، له هیچ سه‌رده‌میڤدا کوردی وه‌ک نه‌ته‌وه‌یه‌ک نه‌ناسیوه و هه‌رده‌میش هه‌ولی تواندنه‌وه و له‌نیوبردنی داوه.

له‌م دوا کیشه‌یه‌ی نیوان تورکیا و باشووری کوردستان، که بیانوه‌که‌ی له لایه‌ن تورکیاوه، پارتنی کارگه‌رانی کوردستانه و له راستیشدا کیشه‌ی تورکیا و هه‌موو کورده چ وه‌ک کۆمه‌ل و چ وه‌ک تاک، نه‌ک ته‌نی پارتنیه‌ک و به‌شیکی کوردستان یا به‌شیکی کورد، ئه‌گه‌ری هیرشی له‌شکریی تورکیا بو، سه‌ر باشووری کوردستان، پۆژ له دوا‌ی پۆژ له راستیه‌وه نیزیک بوو و نیزیک ده‌بیته‌وه و ئیستاش نه‌په‌ویوه‌ته‌وه.

له‌گه‌ل به‌رزبوونه‌وه‌ی بارۆمیتری توورپه‌یی و که‌له‌بییوون و هه‌لچوون و پشووسواری و ده‌نگی تورکدا، سه‌رکرده‌یه‌تی سیاسی باشووری کوردستان، ده‌نگی خۆی تا راده‌ی نق له‌خۆپه‌رین نه‌وی ده‌کاته‌وه و سه‌ری خۆی داده‌نه‌ویٔیت و باده‌داته‌وه و له هه‌لؤیسته‌کانی پيشووتری پاشگه‌ز ده‌بیته‌وه و سازشکارانه‌تر و لاوازتر ده‌چیته‌ پيشی.

هیرش و جه‌نگی تورکیا، دژی کورد و ناوی کورد و وشه‌ی کوردستانه، نه‌ک ته‌نی په‌که‌که. ئه‌گه‌ر هاتبا و په‌که‌که له به‌سه‌ره و دیوانیه‌ی و ناسریه‌ی و (په‌مادی) عیراق بووايه و قه‌ندیل له‌وه‌قه‌رانه‌ بووايه و سنووری تورکیایش هه‌ر وه‌ک ئیستا که بووايه، ئه‌وا تورکیا هه‌رده‌چوو هه‌ریان و هه‌ولی له‌نیوبردنیانه‌ی ده‌دا، وه‌ک که له بیقاع کردی، به‌لام ئه‌گه‌ر سنووری تورکیا له‌گه‌ل ئه‌وه‌ده‌قه‌رانه‌دا (به‌سه‌ره، دیوانیه‌ی، ناسریه‌ی و په‌مادی) بووايه و ئه‌وه‌ده‌قه‌رانه‌یش هه‌ر وه‌ک ئیستا که عه‌ره‌بنشین بووايه‌ن و په‌که‌که‌یش عه‌ره‌ب بووايه‌ن و له‌بری (په‌که‌که) ناویان (په‌عه‌عه) یا هه‌ر شتیکی دیکه بووايه، ئه‌وده‌می تورکیا ئه‌م گیچه‌له‌ی ئیستا به‌ کوردی ده‌گیٔیت، به‌ عه‌ره‌بی نه‌ده‌گیٔرا و هه‌رگیز نه‌یشیده‌توانی وا سووک و ئاسان هه‌ره‌شه‌ی هیرش و په‌لامار به‌ به‌رچاوی هه‌موو جیهانه‌وه بدات و نه‌یشیده‌ویٔرا بیکات.

سه‌رکرده‌یه‌تی سیاسی باشووری کوردستان، که هه‌ر به‌ناو یه‌ک سه‌رکرده‌یه‌تییه و ته‌نی کاسه‌ی پیر و به‌رزه‌وه‌نده ئابوورییه‌کان یه‌کی خستوون، ده‌نا له راستیدا هه‌ر یه‌کی له سه‌رانی له ئاوازیک ده‌خوین و چ یه‌که‌ه‌لؤیسته‌یه‌ک له گوتاره‌کانیانه‌دا وه‌دی ناگریٔ.

زۆر له‌میژ نییه، مه‌سه‌وود بارزانی، هه‌ره‌شه‌ی باسکردنی ئامه‌د و باکووری کوردستانی له تورکیا ده‌کرد، ئه‌گه‌ر بیٔو تورکیا له سه‌ر هه‌ره‌شه‌ی به‌رده‌وام بیٔ. تورکیا به‌رده‌وام بوو و به‌رده‌وامیشه و باسی ئامه‌د و باکووری کوردستان نه‌ک هه‌ر له لایه‌ن مه‌سه‌وود بارزانییه‌وه، به‌لکه له لایه‌ن هیچ یه‌کی له به‌رپرس و ده‌سه‌لاتدارانی کورده‌وه نه‌هاته سه‌ر زاران! نه‌ک هه‌ر ئه‌وه به‌لکه تورکیا هی‌نده سووکایه‌تی به سه‌رانی کورد و سه‌رکرده‌یه‌تی کورد کردوو و ده‌کات، که هه‌رچه‌نده کیشه‌ی په‌که‌که‌یش پیوه‌ندی راسته‌وخۆی به‌ خاکیکه‌وه هه‌یه، سه‌رکرده‌یه‌تی کوردستان ئه‌مرۆ ده‌سه‌لاتی به سه‌ریدا هه‌یه، هیشتایش راسته‌وخۆ له‌گه‌ل‌یانه‌دا دانانیشتی و گوتوبیژیان له‌گه‌ل ناکات و ته‌نیا روو له عیراقیه‌کان ده‌کات. له‌وه‌ شانه‌ عیراقیه‌یه‌شه‌دا، که له ئه‌نکه‌ره له‌گه‌ل تورکدا دانیشتبوون، تورکیا پیگه‌ی به

نۆپنه رانی کورد نه ده دا، که به شداری به شه له شکری و نهپنییه کانی جقینه کان بکه ن و هم شانده که و هم سه رانی کوردیش، ئه و سووکایه تییه یان هم له تورک و هم له عیراقییه کانی هاوه لیان قه بوول کرد، که ئه گهر رپزه یه ک غیره ت و بویریان هه بوویه، ئه و سه رشوپیه یان پی قووت نه ده درا و ده سه جی خویان له و شانده و جقینه ده کیشایه وه و له گه ل عیراقییه یان ده سه لاتییدا ده یانکرد به هه را.

هه ندیکی تر له سه رانی کورد هه ره شه ی به کاربدرنی چه ک و جه نگیان دژ به تورکیا ده کرد! (جه لال تاله بانی) یش وه ک پیشه ی هه مووده می، له کوئ بوویت به گویره ی دلی ئه و خه لکه و ئه و شوینه په یقیوه و ده په یقیت. له هه ندیک قسه و باسیدا داوای چه کفریدان و ده سته رداربوونی جه نگی و خه باتی چه کداریی له چه کداریی په که که کرد و داوای لیکردن ئه وانیش، وه ک دیموکرات (دیموکراته کان: چونکه ئیستا که دووانن) و کومه له (کومه له کان: چونکه ئیستا که دووان) ی رۆژه لاتی کوردستان، که ئیستا چوارن، دانیشن و خه باتی سیاسی بکه ن. بۆ سه لماندنی قسه کانی خوی باسی ئه وه ی کرد، که سه رده می جه نگی چه کدار و سه رده می گیقارا به سه ر چووه!

ئه و بیروباوه ری، که پییویه جه نگی چه کدار باوی نه ماوه و بلا په که که چه ک فری بدات و له گه ل تورکیادا گوتوبیژ بکات و بکه ویته خه باتی سیاسییه وه، که ئه مرۆ له لایه ن سه رانی کورد و ره دووکه و تووه کانیانه وه، ده خریته بازاراوه و له نیو خه لکدا بره وه ی پیده درئ، قه وانیکه تورکیا بۆ خوی په خشی ده کاته وه و تیزیکه له بیروباوه ر و دیدی که مالیزمه وه سه رچاوه ده گریت. ئه و قه وانه هه ر ئه و قه وانه سوواوه یه، که فه تحیسته کانی فلسطین له سه رده می (عه ره فات) هوه و به کاریگه ری ئیسرائیل بۆ خه لکی فلسطینی لیده ده ن.

ئه وه ی داوای چه کدانان له په که که ده کات، ده بوو ئه وه ی زانییا، که هیه مرۆفیکی ئه م جیهانه، هه ر له خورپا و بۆ خۆشی ده ست ناداته چه ک، ئه گهر گوشاریکی نه خرابیته سه ر یا ته نگا و نه کرابیت یا باریکی تاییه ت ناچاری نه کردبیت، مه گهر بۆ خوی مرۆفیکی نه خۆش بیت و بۆ مه به سته کوشتنی له خورپای خه لک یا تالانکردن و جه رده یی و پروتکردنه وه ی خه لک یا بۆ راوه ئاژهل، وه ها کاریک بکات. ئه گهر به ها و گرنگی و هیژیایی و بایه خ و تاییه ته مندییه کانی ژیان به گویره ی پله و پایه و نمره و ریزی گرنگییان و راده ی داکۆکی مرۆف لییان به شینه وه و له ژیرا پیاندا هه لکشیین به ره و سه رئ، ئه وا ده بنه سی به شه وه:

پله ی سییه م (گرنگ)، پله ی دووه م (گرنگتر) و پله ی یه که م (گرنگترین). پله ی سییه م (گرنگ): کاری چاکه و کومه ک، ریکوپیکی و پاک و خاوینی و پشوو دریزی (ته حه موول، تولیرانس)، ده گریته وه. ئه م به هایانه گرنگ، به لام له سه ر تاکه که س بۆ خوی راوه ستاون و پتر پرسیکی که سه کین.

پله ی دووه م (گرنگتر): خویپشاندان و رپیوان، ناره زایی ده ربهرین، مانگرتن، داکۆکیکردن له سامان و مولک و دارایی و پاراستنی بیروباوه ر و بۆچوون، ده گریته وه. به هاگه لیکن مرۆف ئاماده یه خه باتیان بۆ بکات و خوی له پیئاویاندا بخاته سه ختییه وه.

پله ی یه که م (گرنگترین): مندا ل، ئازادی، باوه ری ئایینی و ولات، ده گریته وه. به هاگه لیکن مرۆف ئاماده یه له پیئاویاندا بمریت و خوی به کوشته بدات. ئه و که سه ی له پیئاوی ئازادی و ولات و باوه ردا ده مریت، له دیدی خوی و ئه وانیه وه ک خوی بیرده که نه وه، قاره مان و شه هیده، لی له دیدی نه یارانیشیه وه توندرو و مرۆفکوژ و پیئاوخراپه.

ئه و چه که هه لگرتنه ی په که که (که بۆ زارۆک، ئازادی و ولاته) و هه موو بزافیکی شو رشیگری ئه م جیهانه ده که ویته خانه ی پله ی یه که مه وه، که به لای زورینه ی خه لکه وه، گرنگترین به ها و شتگه لیکی ئه م

جیهانهن و پهکهکه‌بیش کاربکی پیچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ی نه‌کردووه، به‌لکه هه‌روای کردووه. داوای پاملینی چه‌کی په‌که‌که و چه‌ککردنیان، که رپک ده‌که‌وئته چوارچیوه‌ی ئاره‌زووه‌کانی تورکیاوه، داوایه‌که بو‌ خو‌به‌دهسته‌وه‌دان و ده‌ستبه‌رداربوون له‌ مندالی کورد، ئازادی خه‌لکی کورد و ولاتی کوردستان، که خه‌لک له‌ پیناویاندا ئاماده‌ی مردن و په‌که‌که‌بیش هه‌روای کردووه، خواستیکی دیرینی تورکیا و هه‌موو نه‌یارانی کورده.

چه‌ک دوا ئامرازه مروقیکی هوشیار و خودان ئاوه‌ز ده‌ستی بو‌ ده‌بات، ئه‌ویش ئه‌وده‌مه‌ی ئیدی ته‌واوی رپگه‌کانی دانوستاندن داده‌خرین و هیچ تروسکاییه‌ک له‌ گو‌رپیدا وه‌دی ناکریت. ئه‌وه‌ی په‌که‌که‌ی ناچار کردووه بو‌ هه‌لگرتنی چه‌ک و یاخیبوون، هه‌لوئیت و دیدی تورکیایه‌ له‌هه‌مبه‌ر کوردستان و خه‌لکی کورد.

هه‌لوئیت و دیدی تورکیا، کار ده‌کاته‌ سهر، ره‌وتاری تورکیا، ره‌وتاری تورکیا، کاری ده‌کاته‌ سهر، هه‌لوئیت و دیدی کورد، هه‌لوئیت و دیدی کورد، کار ده‌کاته‌ سهر، ره‌وتاری کورد، ره‌وتاری کورد، کار ده‌کاته‌ سهر، هه‌لوئیت و دیدی تورکیا.

ئهم هه‌لوئیت و دید و ره‌وتاره، له‌ جوولانه‌وه‌یه‌کی بازنه‌ییدا کاریگه‌رییان له‌ سهر یه‌کدی ده‌بیت. هه‌لوئیت و دیدی تورکیا، که وه‌ک دوژمن و پیاوخراپ نو‌رپیویه‌تی و ده‌نو‌رپته کورد، کاری کردووه و کار ده‌کاته‌ سهر ره‌وتاره‌کانی و ره‌وتاریکی دوژمنانه‌ له‌هه‌مبه‌ر کورد ئه‌نجام ده‌دات. ئه‌و ره‌وتاره دوژمنانه‌یه‌ی تورکیا، کار ده‌کاته‌ سهر هه‌لوئیت و دیدی خه‌لکی کورد، که ئه‌وانیش وه‌ک دوژمن بنو‌رپنه‌ تورکیا. هه‌لوئیت و دیدی دوژمنانه‌ی خه‌لکی کوردیش به‌رانبه‌ر تورکیا، کار ده‌کاته‌ سهر خه‌لکی کورد به‌وه‌ی، که ره‌وتاریکی دوژمنانه‌ و توند له‌هه‌مبه‌ر تورکیادا ئه‌نجام به‌دن. ئه‌و ره‌وتاره توند و نه‌یارانه‌ی کورد، کار ده‌کاته‌وه‌ سهر هه‌لوئیت و دیدی تورکیا، که بو‌ هه‌میشه‌یی رقی له‌ کورد ببیته‌وه و هه‌ر به‌ نه‌یار و شه‌رانی و خراپی بزانی. ئهم بازنه‌یه‌ بیکۆتاییه‌ی هه‌لوئیت و ره‌وتاره، به‌ دووی یه‌کدا ده‌خولینه‌وه و راوی یه‌کتر ده‌نین و رق و توورپی و سپینه‌وه‌ی ئه‌وی دی ده‌ئافرینن و ده‌هیننه‌ ئاراهه‌. له‌م حاله‌ته‌ی تورکیا و کورده‌ا، تورکیا بو‌ خو‌ی بنه‌مای ئه‌و رق و هه‌لوئیته‌ دوژمنانه‌یه‌، نه‌ک کورد، چونکه‌ تورکیایه‌ ده‌سه‌لاتداره‌ و خاوه‌ن ده‌وله‌ت و هیژ و له‌شکره‌ و تورکیایه‌ ولاتی کوردی داگیرکردووه.

ئه‌وی داوای چه‌کدانان له‌ په‌که‌که‌ ده‌کات، ده‌بوو به‌ دووی سه‌ره‌داوه‌کاندا گه‌رابا و بیزانییا، که تورکیایه‌ په‌که‌که‌ و خه‌لکی کوردی ناچار کردووه به‌وه‌ی ده‌ست به‌دنه‌ چه‌ک و ده‌بوو بو‌ هه‌یه‌کانی چه‌که‌ه‌لگرتن گه‌رابایه‌وه و ده‌بوو باسی بنجوبناوان و بنه‌ما و به‌راییه‌کانی کیشه‌که‌ بخاته‌ به‌ر باس و بدا به‌ گو‌پی تورکیادا. تورکیا هۆ و سو‌نگه‌ و سازکه‌ری کاره‌که‌یه‌ و چه‌که‌ه‌لگرتنی کورد و په‌که‌که‌بیش به‌رکار و وه‌لامدانه‌وه‌ی کاره‌که‌ن و ئه‌نجامی گوشاری تورکیان.

ئه‌وی داوای چه‌کدانان له‌ په‌که‌که‌ ده‌کات، بو‌ خو‌ی چه‌کدانانی نسکو و هه‌ره‌سی 1975ی به‌ (ئاشبه‌تال) نیو ده‌برد و ئیستایش ده‌یه‌وئت ئاشبه‌تال به‌ په‌که‌که‌ بکات و به‌ کورد بلێ بو‌ هه‌میشه‌ مالئاوایی له‌ چه‌ک بکه‌ن. ئه‌وی وه‌ها داوایه‌ک له‌ په‌که‌که‌ ده‌کات، ده‌لێی تورکیا و تورک نانسیت. تورکیایه‌کی که‌مالیستی فاشیستی نه‌ژاپه‌رستی شو‌فینیست، که ددان به‌ بوونی کورده‌ا نانیت و وشه‌ی کورد یا کوردستان له‌ زاری یه‌ک به‌رپرس و ده‌سه‌لاتدارییه‌وه‌ نایه‌ته‌ ده‌رئ و هیچ زمانیک تیناگات، چ ئاوه‌زیک هه‌یه‌، ئه‌وه‌ په‌سه‌ند بکات، که گو‌توبیژی له‌گه‌لدا ده‌کریت! په‌که‌که‌ ده‌یان جار جه‌نگی راگرت و ئاگربه‌ستی کرد، لئ تورک خو‌ی لئ گیل کرد و باشتر کوردستانی ویران ده‌کرد. چه‌کدانانی په‌که‌که‌ به‌ هه‌موو پیوه‌ریک ده‌کاته‌ نه‌ک هه‌ره‌س و نسکو و نازانم چی دیکه‌، به‌لکه‌ (ئاشبه‌تال)یکی زل و زه‌لام.

داوای چه کفر پیدان له په که که، له لایه ن سهرانی کورد و کاسه لیس و توتییه کانیه وه، دید و چاره سهریکی تورکیایی و تورکانه یه بو کیشیه یه ک، که ته نیا کیشیه ی تورکیا و په که که نییه، به لکه کیشیه گه لیکه بی ماف و چه وساوه و داپلوسینراو و سهرکوت و دهمکوتکراوه، که وهک هه موو خه لکیکی ئه م جیهانه مافی ژیان و ئازادی هه یه و تورکیا خوئی لئ گیل و نه بان ده کات و قرانی ده کات و ده بیوتیینه وه.

تورکیا ئیستایش به ته مای لکاندن و ویلا یه تی مووسله (که هه موو باشووری کوردستان ده گریته وه) به تورکیا وه. تورکیا مرخی له که رکوک خوشکردووه و نه گهر کورد خاوه نی ئه م سهرکرده یه تییه ی بیت، تورک نه گهر داگیریشی نه کات، ئه وا ده یکاته و ده بیته پیته ختی ده قهریکی ئوتونومی، فیدرالی بو تورکمان یا لکیندراو به تورکیا وه. تورکیا سهرسه ختترین دوزمنی کوردستانه و به هه موو شیوه یه ک دژی کورده و هه موو جوړه شیوازیکیش ده گریته بهر بو سهرپیشوړکردنی کورد.

سهرانی کورد، نه گهر پژمه و کوخه و بایه کیان لئ به ربیته وه، ده سبه جی مشه خوړ و کاویژکار و توتی و کاسه لیس و دابه سته و گنده ل و "رؤشنبیرانی ده ربار" و ویعازوسسه لاتین (وعاظ السلاطین) هکانی ده ستوپپوه ندیان و گریدراوانی ده سه لاته که یان، به پوژان و حه فتان و مانگان دریژه ی ده ده نی و نانی پیوه ده خوړ و گیرفانی پی پر ده که ن و قه ل ئاسا و قاز ئاسا، ده یکه ن به قیره قیر و قیرزه و ده یقوزنه وه و ده یان لیکنده وه و پاساوی بو ده هینه وه و به ده یان جوړ ده یخویننه وه و شییده که نه وه.

تیزی به سهرچوونی سهرده می گیفارا و ماو و هو شی مینه و جهنگی چه کدار، تیزیکه سهرمایه داری جیهانی و تاچه ریزم و ریگنیزم و لیبرالیزمی نوئ و بووشیزم و بازاری ئازاد و ئابووری بازار و جیهانی یه ک جه مسره و جیهانگه ری، که هه موویان چه ند ناویکی جیاوازن بو یه ک شت، بره وی پی ده دن و ده یانه ویته به سهر هه موو جیهانیدا به سپین. ئه وروپا و ئه مهریکا و سیاسه تی فه رمیی نیوده ولته تی سالانی جیهانی یه که جه مسره، ریچکراوگه لیکه وهک ریچکراوی له شکری کو ماریی ئایرلاند (IRA) و ریچکراوی له شکری سوور (Brigate rosse) ی ئیتالی و ریچکراوی بادر ماینهوف (Baader- Meinhof) ی ئه لمانی و ریچکراوی و باسکستان و ئازادی (ETA) و له شکری ئازادی نیشتمانی زاپاتیس (EZLN) ی ده قهری (چیاپاس) ی مه کسیک، که ریچکراوگه لیکه ئازادیخواز بوون و ئازادیخوازن، ته نیا له پیناوی پاراستنی سهرمایه و بازاری ئازاددا، کپ کرانه وه. په نگه له ولاتگه لیکه وهک ئه وروپادا گوړینی خه باتی چه کدار بو گوتوبیز تا راده یه ک بخوات و کاری پی بکریته، به لام ئه وه له گه ل تورکدا هه رگیز ناخوات و تورک له وه ها شوخییه ک هه رگیز تیئاگات.

ئیستاش پلنگه کانی تامیل له سیریلانکا و ماویسته کانی نیپال و حیزبوللاهییه کانی لوبنان و هه ماسییه کانی فلسنتین، بزافگه لیکن چه کیان فری نه داوه و دژی نه یاره کانیان به کاری ده بن. هیچ یه کیک له نه یاره کانی ته واوی ئه و بزافه چه کدارییانه به ریچکراوی (ETA) و (IRA) و بادر ماینهوف و له شکری سووریشه وه، هینده ی نه یاره که ی په که که و کورد، که تورکیایه، درنده و سهرسه خت و توندوتیز نه بوون و نین.

هه ن پیانواویه، گوشاری ئه مهریکا یا خه لکی تر، تورکیای سارد کرده وه له هیرش کردن. هه ن پیانواویه، ده لاقه یه ک رووناکي له سیاسه تی تورکیادا وه دی ده کریته و ئاوه ز له ئه نکه ره و ئیسته نبول جیی که لله شه قی و سهرگه رمی ده گریته وه.

هه ن پیانواویه، به وه ی تورکیا به ره و یه که یه تی ئه وروپا ده چیت، ئیدی رهوشی کورد له باکووری کوردستان ده گوړیت و تورکیایش نه رمونیانتر له گه ل کوردا به گشتی هه لسوکه وت ده کات.

سهرانی باشووری کوردستان، له بهر بهرزه وه نده کانی خو یان و بو پاراستنی پیوه نده توندوتوله کانی خو یان له گه ل تورکیادا، به هه موو جوړیک ملکه چی هه ره شه و خوگیفکردنه وه ی تورکیان.

تورکیا به هه‌ندی‌ک گه‌ف و ده‌نگه‌ده‌نگ، هه‌موو ئامانجه‌کانی خۆی ئه‌نگاوت و هه‌ر له‌رێگه‌ی سه‌رانی باشووری کوردستانه‌وه، ئه‌وه‌ی ده‌یویست، وا به‌ره‌به‌ره ئه‌نجامی ده‌دات.

باره‌گا‌کانی پار‌تی چاره‌سه‌ر، که هه‌واداری په‌که‌که‌ن داده‌خری‌ن. ئاب‌لۆقه‌ی ئابووری و هانتووچۆ و راگه‌یاندن ده‌خریته‌ سه‌ر په‌که‌که‌ و بنکه‌کانی قه‌ندیلیان و به‌ره‌به‌ره هه‌ولێ و ده‌درنان و چوولکردنی قه‌ندیلیان پێ ده‌دری‌ت.

سه‌ربازه‌ دیله‌کانی تورکیا، که له‌کن په‌که‌که‌ دیل بوون، سووک و ئاسان و مفت و بێ هیچ مه‌رجی‌ک به‌ هۆی سه‌رانی کوردی باشووره‌وه، ئازاد کران و ساغ و سه‌لیم درانه‌وه ده‌ست تورکیا.

یه‌که هه‌نگاو، یه‌که ده‌نگ، یه‌که جوولێ ده‌ژه‌ تورکیا، نه‌ له‌ راگه‌یاندن و میدیا و ده‌سه‌لات و بواره‌ فه‌رمییه‌کاندا و نه‌ له‌ بازار و جاده‌ و باژێر و له‌نیۆ خه‌لکی کوردی باشووردا، دوا‌ی ئارامبوونه‌وه‌ی ئه‌و که‌فوکولێ، نه‌ما و سه‌رانی کورد وه‌ک به‌شیک له‌ سازش و خۆشلکردن بۆ تورکیا، هه‌موویان هیور کرده‌وه.

چه‌قه‌نه و زورنالی‌دان، بۆ کالā و شتومه‌کی تورکیا، بێ هیچ راوه‌ستان و که‌مبوونه‌وه‌یه‌ک، له‌ هه‌موو ته‌له‌فزیۆنه‌کانی کوردستانه‌وه هه‌ر به‌رده‌وامه‌ و خه‌لکی کوردستانیش له‌ کپین و فرۆشتنی خۆیان له‌گه‌ل تورکیادا نه‌که‌وتوون و کالāی تورکیا هه‌ر به‌کار ده‌به‌ن و خۆراک و خواردنه‌وه‌ی تورکیا هه‌ر ده‌خۆن و نو‌ش ده‌که‌ن و کووتالی‌ی تورکیایش هه‌ر ده‌پۆشن و له‌گه‌ل کۆمپانیایکانی تورکیاشدا هه‌ر هاوکاری ده‌که‌ن و چ ساردییه‌کیشیان له‌کن وه‌دی نا‌کری‌ت.

تورکیا، به‌ره‌و یه‌کیه‌تی ئه‌وروپا بچێ‌ت یا نه‌چێ‌ت و له‌ هه‌ره‌شه‌کانیدا هیور بووبێ‌ته‌وه یا نه‌، هه‌رگیز له‌ دژایه‌تیکردنی خه‌لکی کورد و ولاتی کوردستان، که‌م نا‌کاته‌وه.

دل‌خۆشبوون به‌وه‌ی تورکیا و به‌رپرسیانی نه‌رمی ده‌نوێنن و قسه‌ی ئارام ده‌که‌ن یا بزه‌ و خه‌نده‌ و گول‌باران و رۆشنا‌ییه‌ک له‌ تورکیای که‌مالیستانه‌وه، به‌ کورد ببه‌خشی‌ت و به‌ سه‌ر کورددا بارێ‌نری‌ت، خۆگێ‌لکردنه‌ له‌ سروشتی تورکیا وه‌ک ده‌ولت و سیاسه‌ت و له‌ تاریکی‌ی و ژار و کیمیایی و قه‌رکردن و توانده‌وه‌یش زیاتر چ مزگینییه‌کی دیکه‌ی بۆ کورد، پێ نییه‌.

ئهمه‌ریکا به‌ ئاشکرا هاریکاری‌ی تورکیا له‌ دژایه‌تیکردنی په‌که‌که‌دا ده‌کات و هه‌موو زانیارییه‌کی سیخوریانه‌ له‌مه‌ر په‌که‌که‌ و جموجوول و بنکه‌ و مه‌کۆکانیانه‌وه ده‌داته‌ تورکیا و وه‌ک تورکیاش په‌که‌که‌ به‌ دوژمنی خۆی ده‌زانێ‌ت. سه‌رباری ئه‌وانه‌ش ئهمه‌ریکا به‌ تورکیا نالی‌: "نابی هی‌رش بکه‌یت"، به‌لکه‌ ده‌لی‌: "هی‌رش مه‌که‌". له‌ نیوان ئه‌و دوو گوته‌شدا جیاوازییه‌کی مه‌زن و به‌رین هه‌یه‌. ئهمه‌ریکا به‌ فلستینییه‌کان ده‌لی‌: "نابی دژی ئیسرائیل بجه‌نگن". ئهمه‌ریکا به‌ ئی‌ران ده‌لی‌: "نابی چه‌کی ناوکی‌یت هه‌بێ‌ت". ئهمه‌ریکا به‌ کووبا ده‌لی‌: "کاسترۆ دیکتاتۆره‌ و پێ‌ژی‌می کووبا ده‌بێ‌ برۆخی‌". ئهمه‌ریکا به‌ تورکیای نه‌گوتوه‌: "نا، نابی، نه‌". دل‌خۆشی کورد به‌ به‌لینی ئهمه‌ریکا نیشانه‌ی مایه‌پووجی سیاسه‌تی سه‌رکرده‌یه‌تی کورده‌.

ئهمه‌ریکا و یه‌کیه‌تی ئه‌وروپایش، له‌ باشترین حالدا، بی‌جگه‌ له‌ که‌چه‌مافیکی فه‌ره‌هنگی و زمان و خوی‌ندن، هیچی دیکه‌ به‌ باکووری کوردستان ره‌وا نابینن.

ده‌سه‌لاتدارانی عی‌راق و عه‌ره‌بی عی‌راق و هه‌موو ولاتیانی عه‌ره‌بیش، هه‌ر له‌ دژی ئه‌و ده‌قه‌ره‌ خودان نییچه‌ سه‌ربه‌خۆیه‌ی باشووری کوردستان، هاوسۆزی تورکیان و قسه‌ و کرده‌وه‌کانیان له‌گه‌ل سه‌رانی باشووری کوردستاندا یه‌که‌ ده‌گرنه‌وه‌.

چه‌کدانا و ده‌ستبه‌رداری‌بوون له‌ خه‌باتی چه‌کداری وه‌ک سه‌رانی کورد و کاویژکارانیان بانگاشه‌ی بۆ ده‌که‌ن، ته‌نیا خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دانه‌. ئه‌وان ده‌یانه‌وێ‌ت په‌که‌که‌یش به‌ ده‌ردی چه‌کداره‌کانی خۆیان به‌رن، که‌ ئه‌وه‌ی پێ ده‌گوتری‌ گینای به‌ره‌نگاربوونه‌وه‌ و خۆراگری‌ له‌ کنیان نه‌ماوه‌.

رهنگه تاكه ههلهيهك له خهباتى چهكدارىي پهكهكهدها، كه ههبيت ئهوه بيت، كه جهنگى چهكدارى خوئى له كوردستان چ باشوور و چ باكوورى ناگويزيتهوه بو ناو خاكى توركييا، مهبهستم توركستانه گواستنهوهى ئهوه جهنگه بو ئهنگههه و ئيستهنبوول و ئيزمير و بازيپه توركيياييهكانى ديكه، توركييا له سياسهتى چهوت و رهگهزپههستانهئى خوئى ئاگادار دهكاتهوه و خاستريش تيباندهگهيهبيت، كه نازار و ئيش و مالويرانى چيبهه و كوردستانيش له ويرانبوونى دوور دهخاتهوه.

ئهوى دهلي جهنگى چهكدارى و بيروباوهپى گيفارا، ماو يا هو شى مينه، كاتى به سهه چووه و باوى نهماوه، ريگه له كورد دهگريت و خهلكى كورد چاوبهست دهكات و وره و هيئى گهلى كوردستان دهپووخيئيت و دهركا له خوئى كلوم دهكات و ديوار و بهههست بو خوئى ساز دهكات، بو روظييك، كه رهنگه لهگهله داگيركارانى كوردستاندا، هيچ زمان و قانون و ئاوهز و ژيرييهك وهدهرد نهخوات.

ئهوى ئهگههري خهباتى چهكدار وهلا دهنا، ئالاي سپى ههلهدهكات و خو دهداته دهستهوه.

ئهوى جارى مهركى خهباتى چهكدارى و جارى مهركى گيفارا و گيفاريزم دهدا، جارى مهركى كهركووك و مووسل و ديباله و كووت و ههموو دهقههه داگيركراوهكانى ديكه باكوور و و روظههلات و روظاواي كوردستان دهدا، كه هيچ قانونييك نايانخاتهوه سهه كوردستان و له داگيركاران پرگاربان ناكات.

جارى مهركى جهنگى چهكدارى، جارى مهركى ههموو ستهمدیده و چهوساوه و بهشخوراوانى جيهانه. جهنگى چهكدارى و بيروباوهپى گيفارا و ماو هو شى مينه، تا ئهه روظهه نادادى و نايهكسانى و نابهرابهري و چهوساندنهوه و مافخوراوى و ستهم و ههژارى و داگيركردن له سهه رپوى ئهه زهوييه ههبيت، ههركيز سههدهمیان بهسهه نهچووه و بهسهه ريش ناچيت.

تا سهه رمايهدارى ههبيت، بيروباوهپى گيفارا ههه دهميئيت و جهنگى چهكدارييش بهشيكي دانهپراو دهبيت له خهباتى چهوساوان و مافزهوتكراوانى جيهان.

ئيميليانو زاپاتا سالازار (Emiliano Zapata Salazar) ريبههري شوپشى (مهكسيك)ى سالى 1910، دهلي: "باشتره به سهه رپوه بهمريت لهوهى به سهه ئهژنوهه بژيت".

2007-11-30